

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

2012/2293(INI)

3.4.2013

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake sociale woningbouw in de Europese Unie
(2012/2293(INI))

Rapporteur voor advies: Mojca Kleva Kekuš

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat het recht op huisvesting moet worden verwezenlijkt door burgers en gezinnen de garantie op passende woonruimte te bieden die voldoet aan hun behoeften, zorgt voor hun welzijn, persoonlijke levenssfeer en levenskwaliteit en zo bijdraagt tot de totstandbrenging van maatschappelijke rechtvaardigheid en cohesie en tot de bestrijding van sociale uitsluiting en armoede;
- B. overwegende dat in artikel 11 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele Rechten van de Verenigde Naties¹ "het recht van een ieder op een behoorlijke levensstandaard voor zichzelf en zijn gezin, waaronder begrepen toereikende voeding, kleding en huisvesting, en op steeds betere levensomstandigheden" wordt erkend; overwegende dat de landen die partij zijn bij dit verdrag passende maatregelen nemen om de verwezenlijking van dit recht te verzekeren en daarbij het essentieel belang van vrijwillige internationale samenwerking erkennen;
- C. overwegende dat maatregelen op het gebied van sociale woningbouw integraal deel uitmaken van de diensten van algemeen economisch belang en erop gericht zijn te voldoen aan de behoefte aan huisvesting, de toegang tot woningbezit te vergemakkelijken, de kwaliteit van huisvesting te bevorderen, de bestaande huisvesting te verbeteren en de woonlasten aan te passen aan de gezinssituatie en aan de financiële middelen van de bewoners, en daarbij ook een eigen bijdrage van de bewoners te verlangen;
- D. overwegende dat de prijs-kwaliteitverhouding van sociale woningbouw bij koop of huur goed moet zijn, energiebesparing in de woning mogelijk moet zijn, de woning zich moet bevinden in een omgeving met groenvoorzieningen en geschikt moet zijn voor verschillende generaties, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van kinderen en ouderen;
- E. overwegende dat het afdwingbare recht op huisvesting een grondrecht is voor ieder individu en de voorwaarde voor deelname aan het maatschappelijk verkeer, een privéleven en een gezinsleven, geheel welbevinden, ontspanning, werk, een bankrekening en deelname aan verkiezingen; overwegende dat huisvesting derhalve van fundamenteel belang is voor daadwerkelijke uitoefening van alle andere grondrechten;
- F. overwegende dat in 2010 24,5% van alle vrouwen het risico liep in armoede te vervallen of in een sociaal isolement terecht te komen;
- G. overwegende dat vrouwen met een laag inkomen dikwijls ernstige moeilijkheden hebben om huisvesting te vinden en zij daarom een groter risico lopen om in een onveilige en ongezonde omgeving te wonen;

¹ Algemene vergadering, resolutie 2200 A (XXI), 16.12.1966

- H. overwegende dat de loonverschillen en de daaruit voortvloeiende pensioenverschillen tussen mannen en vrouwen van grote invloed zijn op de koopkracht en financiële stabiliteit van vrouwen en nog altijd een van de belangrijkste oorzaken zijn voor het feit dat er vrouwen zijn die in een later stadium van hun leven onder de armoedegrens leven;
- I. overwegende dat de financiële en economische crisis en het bezuinigingsbeleid ertoe hebben geleid dat het aantal niet-werkenden is gestegen, de toch al onzekere werksituatie van sommige vrouwen is verergerd en de werkloosheid onder vrouwen (in het bijzonder onder jonge vrouwen en vrouwen van boven de 50) is gestegen, waarbij met name oudere vrouwen getroffen worden als gevolg van de voortdurende discriminatie op de arbeidsmarkt¹, dat steeds meer mensen beter betaalbare huisvesting nodig hebben, en er niet meer vooruitgang is geboekt bij het bieden van huisvesting aan kansarme vrouwen; overwegende dat vrouwen als gevolg van een laag inkomen en werkloosheid moeilijk een banklening of financiering kunnen krijgen;
- J. overwegende dat de economische crisis met name in de publieke sector tot bezuinigingsmaatregelen heeft geleid en de publieke sector in veel EU-lidstaten door vrouwen wordt gedomineerd, dat de lonen van vrouwen sterk gekort zijn en dat steeds meer vrouwen daardoor tot de armste bevolkingsgroepen van de Europese Unie behoren;
- K. overwegende dat de gevolgen van de crisis samenvallen met een reeds bestaande situatie waarin vrouwen dikwijls het slachtoffer zijn van stereotypen en discriminatie wanneer zij een huis willen kopen of huren, omdat zij beperkte financiële armslag hebben en omdat alleenstaande vrouwen en eenoudergezinnen met een vrouw aan het hoofd dikwijls worden beschouwd als risicovollere huurders dan wel als onbetrouwbaar op het gebied van aflossing, of dat ervan uitgegaan wordt dat zij de huurovereenkomst voortijdig opzeggen wegens verhuizing van het gezin;
- L. overwegende dat vooral alleenstaande moeders, jonge gezinnen, vrouwen met slecht betaalde banen, jonge mensen aan het begin van hun carrière, migrantenvrouwen, mensen met een handicap, weduwen met kinderen ten laste, vrouwen afkomstig uit minderheidsgroepen, vrouwen die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld en ouderen – in het bijzonder oudere vrouwen met een klein pensioen – de gevolgen ondervinden van het gebrek aan betaalbare en geschikte sociale woningbouw; overwegende dat vooral deze groep het risico loopt dakloos te worden en in veel gevallen verhuist naar ondermaatse woningen op de particuliere woningmarkt, waardoor de risico's op gezondheidsproblemen aanzienlijk toenemen; overwegende dat deze groep vaak alternatieve oplossingen zoekt door in te trekken bij familie, vrienden of bekenden, zodat een adequate analyse en transparante documentatie van daklozen bemoeilijkt wordt;
- M. overwegende dat er vaak van wordt uitgegaan dat dakloosheid vooral mannen treft; overwegende dat onderzoek evenwel heeft uitgewezen dat de typische vorm van dakloosheid onder vrouwen "verborgen dakloosheid" is; overwegende dat de strategie van vrouwen om bij familie of vrienden in te trekken en zo te voorkomen dat zij op straat belanden in geen geval een goede oplossing is;

¹ Zie de resolutie van het Europees Parlement van 13 september 2011 over de situatie van vrouwen die de pensioengerechtigde leeftijd naderen (P7_TA(2011)0360).

- N. overwegende dat vrouwen niet kunnen scheiden of hun samenlevingsverband beëindigen vanwege de economische crisis en de prijzen op de huizenmarkt, waardoor zij in hun vrijheid beperkt worden en kwetsbaarder worden voor seksegebonden huiselijk geweld;
1. benadrukt dat de lidstaten moeten zorgen voor meer betaalbare huisvestingsmogelijkheden en vrouwen moeten ondersteunen bij het verwerven van financiële onafhankelijkheid door hun, in het licht van hun drukke dagelijkse bezigheden en problemen, de voorwaarden te bieden om werk en gezin beter te combineren; spreekt zijn bezorgdheid uit over landspecifieke aanbevelingen die erop gericht zijn de socialewoningbouwsector van lidstaten in te krimpen, en over de restrictieve aanpak van de Commissie op het gebied van mededinging, die inhoudt dat uitsluitend kansarme personen in aanmerking komen voor maatschappelijke diensten van algemeen belang in de vorm van sociale woningbouw;
 2. onderstreept het nijpende gebrek aan geschikte huisvesting die is aangepast aan de behoeften van ouderen en mensen met een handicap, in het bijzonder huisvesting die hen in staat stelt zo lang mogelijk zelfstandig te wonen;
 3. onderstreept het belang van een gezondheids- en veiligheidsclassificatiesysteem voor woningen, waarbij de gezondheidrisico's die met betrekking tot de woning bestaan beoordeeld kunnen worden;
 4. benadrukt hoe belangrijk het is dat een transparant woningbeleid wordt gevoerd om een fundamentele bijdrage aan gendergelijkheid te kunnen leveren;
 5. wijst er nogmaals op dat er in 2009 zeven keer meer alleenstaande moeders dan alleenstaande vaders waren; benadrukt dat alleenstaande moeders derhalve voorrang moeten krijgen bij de toewijzing van sociale woningbouw, evenals groepen of personen in kwetsbare situaties, zoals alleenstaande ouders, jonge gezinnen, grote gezinnen, jonge mensen aan het begin van hun carrière, migrantenvrouwen, mensen met een handicap en ouderen; merkt op dat de economische crisis aanvankelijk grotere gevolgen had voor mannen dan voor vrouwen, maar dat in een later stadium van de crisis de werkloosheid onder vrouwen sterker is toegenomen dan onder mannen;
 6. benadrukt dat de beschikbaarheid van sociale woningbouw die is toegesneden op diverse hulpbehoevende groepen van essentieel belang is en dat sociale woningbouw een belangrijke rol speelt in de bestrijding van armoede onder kinderen, doordat zij armoede in het gezin kan uitbannen en kan voorkomen dat kansarmheid van generatie op generatie wordt overgedragen, maar dat het evenzeer belangrijk is dat deze vorm van huisvesting beschikbaar is tegen een redelijke huur, en dat "redelijke huur" in dit kader dient te worden opgevat als een huur die lager is dan de huurprijs op de vrije markt;
 7. verzoekt de lidstaten samen te werken met de private sector en te investeren in sociale woningbouw teneinde sociale segregatie tegen te gaan en een stabiele en veilige omgeving te bieden, in het bijzonder aan personen en groepen in kwetsbare situaties zoals vrouwen met laagbetaalde banen, jonge gezinnen, grote gezinnen, eenoudergezinnen, jonge mensen aan het begin van hun carrière, migrantenvrouwen, mensen met een handicap, vrouwen uit minderheidsgroepen en ouderen, in het bijzonder oudere vrouwen met een klein pensioen;

8. verzoekt de lidstaten verantwoordelijkheid te nemen voor de waarborging van het recht op huisvesting voor alle burgers, met name door huisvestingsprogramma's voor burgers met een laag inkomen in te voeren, de bouw van gunstig geprijsde woningen en sociale woningbouw te stimuleren, zelfbouwprogramma's te bevorderen en te financieren, de coöperatieve sector te steunen, een efficiënt, niet-speculatief kredietbeleid in te voeren en een niet-speculatieve huurmarkt te reguleren;
9. benadrukt dat de verschillende aspecten van dakloosheid onder vrouwen in hun totaliteit moeten worden aangepakt en integraal deel moeten uitmaken van alle EU-beleidskaders; verzoekt de Commissie en de lidstaten systematische gendereffectbeoordelingen uit te voeren en de specifieke situatie en behoeften van dakloze vrouwen kritisch te volgen, de ontwikkeling van projecten voor begeleid wonen te bevorderen, de bouw van betaalbare, aangepaste en energie-efficiënte woningen te stimuleren, en socialewoningbouwprogramma's ook toegankelijk te maken voor middenklassegezinnen, die dikwijls niet in aanmerking komen voor dergelijke regelingen, maar net als andere huishoudens te kampen kunnen krijgen met materiële deprivatie als gevolg van de economische crisis;
10. constateert tot zijn spijt dat slachtoffers van huiselijk geweld dikwijls langer in een gewelddadige omgeving blijven wanneer zij financieel afhankelijk zijn van de dader en daarom geen geschikte huisvesting voor zichzelf kunnen vinden; verzoekt de EU daarom de ontwikkeling van beleid en programma's te stimuleren die veilige en betaalbare huisvesting toegankelijker maken voor slachtoffers van huiselijk geweld, en dringt erop aan dat de lidstaten zoeken naar betaalbare, alternatieve vormen van nood- en tijdelijke huisvesting en het aantal opvang- en herstelcentra voor slachtoffers en andere aanverwante maatschappelijke diensten zoals geïntegreerde diensten voor gezinnen (bijvoorbeeld centra voor gezin en recht) verhogen;
11. verzoekt de lidstaten een maatschappelijke effectbeoordeling uit te voeren waarbij de nadruk ligt op een naar geslacht en huishouden uitgesplitste beoordeling van alle maatregelen en programma's op het gebied van huisvesting, waarbij vooral de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen op het gebied van inkomen en financiële middelen in aanmerking wordt genomen; benadrukt dat alle statistische gegevens naar geslacht en type huishouden moeten worden uitgesplitst en dat meer onderzoek vereist is om precies te kunnen bepalen hoe huisvestingsbeleid ondersteuning kan bieden aan personen en groepen in kwetsbare situaties, zoals vrouwen (rekening houdend met hun veelzijdige rol als alleenstaande ouder en als verzorger van familieleden en personen met een handicap), gezinnen, jongeren, mensen met een handicap en ouderen, precies kan ondersteunen;
12. is ingenomen met het voorstel van de Commissie¹ voor een richtlijn inzake woningkredietovereenkomsten en merkt op dat talloze gezinnen met een hypotheek het slachtoffer zijn geworden van oneerlijke executies; verlangt dat ingrijpende maatregelen worden genomen om het recht op huisvesting in heel Europa veilig te stellen; verzoekt de lidstaten erop toe te zien dat effectief wordt gereageerd op de rampzalige sociale gevolgen van gedwongen huisuitzettingen;

¹ COM(2011)0142.

13 merkt op dat beleid en programma's inzake huisvesting verder moeten worden ontwikkeld in overleg met vrouwen met een laag inkomen en uiteenlopende sociale achtergronden om te kunnen bepalen met welke maatregelen het best op hun behoeften kan worden ingespeeld.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	20.3.2013
Uitslag eindstemming	+: 26 -: 0 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Silvia Costa, Anne Delvaux, Mariya Gabriel, Mojca Kleva Kekuš, Katarína Neveďalová, Angelika Werthmann